

1 2 3 4 5 6 **M** 8 9 10 11 12 13 14 15 **B** 17 18 19

洋学文庫
文庫 8
B 227

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 **10** 1 2 3 4 5 6 7

DE
ONTDEKTE
SCHYNDEUGD;
BLTSPEL.
DOOR
D. LINGELBAGH.

宇田川蔵書

AMSTELDAM,
By IZAAK DUIM, Boekdrukker en Boekverkooper,
bezuiden het Stadhuis, by den Dam. 1734.
Met Privilegie.

文庫 8
B 227

Red square seal impression with illegible characters.

Red square seal impression with illegible characters.

64- 2447

C O P Y E
V A N D E
P R I V I L E G I E .

DE Staten van Holland en Westvrieland doen te weten: also
Ons te kennen is gegeven by de tegenwoordige Regenten van
het Wees- en- Oude Mannenhuys der Stad Amsterdam, en
In die qualiteyten te samen Eygenaars, mitsgaders Regenten van
den Schouburg aldaar, dat zy Supplianten eenige Jaaren hadden
gejouiffeert van 't Oſtroy of Privilegie by hen van Ons op den 23.
May 1714. geobtineert, waar by Wy aan hun Supplianten goedgun-
stelyk hadden geaccordeert, en geostroyeert, om, gedurende den
tyd van vyftien doen eerst agter een volgende Jaaren, de Werken,
die ten dienste van het Toneel reets waren gedrukt, en van tydtot
tyd nog verder in het licht gebracht, en ten Toneele gevoert zouden
mogen werden, alleen te mogen drukken, doen drukken, uytgeeven
ende verkoopen, en bevonden dat de Jaaren, by 't voorsz. Oſtroy
of Privilegie genoemt, op den 22 May 1729. stond te expireeren;
ende dewyle zy Supplianten ten meesten dienste van den Schouburg,
waar van hunne respectieve Godshuizen onder andere mede moeten
worden gesustenteert, de voorengemelte Werken, zoo van Treur-
spellen, Blyspellen, Klugten, als anders, die reets gedrukt, en ten
Toneele gevoert zyn, of in toekomstige gedrukt, en ten Toneele
gevoert zouden mogen worden, geerne alleen, gelyk voorheen, zou-
den blyven drukken, uytgeeven en verkopen, ten eynde dezelve
Werken door het nadrukken van andere haar Luyster, soo in taal,
als in spelkonst, niet mogten komen te verliezen, en dewylen sulx
haar Supplianten na de expiratie van 't bovengemelte Oſtroy, niet
gepermitteert was, zoo keerden zy Supplianten haartot Ons, on-
derdaniglyk verzoekende, dat Wy aan hun Supplianten in qualiteyten
voorsz. geliefden te verleenen, prolongatie van het voorsz. Oſtroy
of Privilegie, om de voorsz. Werken, zoo van Treurspellen, Bly-
spellen, Klugten, als anders, reets gemaakt, en ten Toneele ge-
voert, of als nog in het licht te brengen, en ten Toneele te voeren,
den tyd van Vyftien eerstkomende, en agter eenvolgende Jaaren, al-
leen te mogen drukken, en Verkopen, of te doen drukken, en ver-
kopen, met verbod aan alle andere op seekere hooge Peene by Ons
daar tegens te Statueeren, SOO IS 't, dat Wy, de Saake, ende 't
voorsz. verzoek overgemerkt hebbende, ende geneegen weezende
ter bede van de Supplianten uyt Onze regte wetenschap, Souveraine
Magt ende Authoriteyt, de selve Supplianten Geconsenteert, Geac-
603-

cordeert, en Geotroyeert hebben, Consenteeren, Accordeeren, en Ootroyeeren haar by deesen, dat Zy geduurende den tyd van Vyftien eerst Agtereenvolgende Jaaren, de Werken, die ten dienften van het Toneel reets waren gedrukt, en van tyd tot tyd nog verder in het licht gebragt, en ten Toneele gevoert zouden mogen werden, in dier voegen, als zulx by de Supplianten is verzogt, en hier vooren uytgedrukt staat, binnen den voorsz. Onzen Landen alleen zullen mogen Drucken, doen Drucken, uytgeven ende verkopen, verbiedende daaromme allen ende eenen ygelyken dezelve Werken, in 't geheel, ofte ten deele te Drucken, naar te Drukken, te doen Naardrukken, te Verhandelen, of te Verkopen, ofte elders Naargedrukt binnen den selven Onzen Landen te brengen, uyt te geven, ofte Verhandelen en Verkopen, op Verbeurte van alle de nagedrukte, ingebragte, verhandelde ofte verkogte Exemplaren, ende een boete van drieduysend guldens daar en boven te verbeuren. te Appliceeren een derde part voor den Officier, die de Calange doen zal, een derdepart voor den Armen derplaatzen daar het Catus voor vallen zal, ende het reesteerende derdepart voor de Supplianten, ende dit t'elkens zoo meenigmaal, als dezelve zullen werden agterhaalt, alles in dien verstande, dat Wy de Supplianten met dezen onzen Ootroye alleen willende Gratificeeren tot verhoedinge van hunne Schade door het Nadrukken van de voorsz. Werken, daar door in geenigen deele verstaan, den innehouden van dien te Autoriseeren, ofte te Advoueren, ende veel min dezelve onder onze protexie, ende bescherminge, eenig meerder Credit, aanzien ofte reputatie te geeven, nemaar de Supplianten in cas daar inne iets onbehoorlyks zoude influeren, alle het zelve tot hare Lasten zullen gehouden weezente verantwoorden, tot dien eynde wel Expresselyk begeerende, dat by aldien zy dezen Onzen Ootroye voor dezelve Werken zullen willen stellen, daar van geene geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie zullen mogen maken, nemaar gehouden wezen, het zelve Ootroy in 't geheel, en zonder eenige Omiffie daar voor te drukken, of te doen drukken, ende dat zy gehouden zullen zyn, een Exemplaar vande voorsz. werken, op Groot Papier, gebonden en wel geconditioneert te brengen in de Bibliotheek van onze Univerfiteyt te Leyden, binnen den tyd van zes weeken, na dat zy Supplianten de zelve Werken zullen hebben uyt te geeven, op een boete van zes hondert guldens, na expiratie der voorsz. zes Weeken, by de Supplianten te verbeuren ten behoeve van de Nederduytsche Armen van de plaats alwaar de Supplianten wonen; en voorts op peene van met 'er daad versteeken te zyn van het effect van dezen Ootroye. Dat ook de Supplianten schoon by het ingaan van dit Ootroy een Exemplaar geleverd hebbende aan de voorsz. Onse Bibliotheek, by zoo verre zy geduurende den tyd van dit Ootroy deselve Werken zouden willen herdrukken met eenige vermeerderingen of anders, hoe genaamt, of ook in een ander formaat, gehouden zullen zyn wederom een ander Exemplaar van de gemelde Werken Geconditioneert als vooren, te brengen in de voorsz. Bibliotheek, binnen deselve tyd, en op de boete en penaliteyt, als voren. Ende ten eynde de Supplianten dezen Onzen Consente, ende Ootroye mogen genieten, als naar behooren, Lasten wy allen ende eenen

enen ygelyken, dien het aangaan mag, dat zy de Supplianten van den inhouden van dezen doen, Laten, ende gedogen, Rustelijk, Vredelijk, ende Volkomentlijk genieten ende gebruyken, Cesferende alle belet ter Contrarie. Gegeven in den Hage, onder onzen Groten zegele hier aan doen hangen op den zeventwintigsten Mey, in 't Jaar onzes Heere ende Zaligmakers duysend zeventhondert agtewintig.

J. G. V. Boetzelaar.

Onder stont ter Ordonnantie van de Staten,

was getekent WILLEM BUYS,

Lager stont,

Aan de Supplianten zyn, nevens dit Ootroy, ter hand gestelt by Extract Authenticq, haar Ed. Gr. Mog. Resolutien van den 28. Juny, 1715, en 30. April, 1728, ten eynde om zig daar na te reguleeren.

De REGENTEN van het WEES- en OUDE MANNENHUIS hebben in hunne voorsz. qualiteit, het Recht der bovenstaande Privilegie, alleen voor den tegenwoordigen druk, van DE ONTDEKTE SCHYN-DEUGD, *Blyspel*; vergund aan IZAAK DUIM.

In Amsteldam den 4. Juny. 1734.

V E R.

VERTOONERS.

GEERTRUY, *Vrouw*
BELY, *Meid* } *van Filibert.*
JORIS, *Knecht* }

FILIBERT, *een Koopman.*

VOLKERT, *Neef van Filibert.*

KRISTOFFEL, *een Roffiaan.*

KNIERTJE, *Boel van Kristoffel.*

AGATA, *Nicht van Kniertje.*

DE SCHOUT.

1 } DIENAARS *van de Schout.*
2 }

DIRK, *Vrijer van Bely.*

ZWYGENDE.

LICHTHART, *een Muzikant.*
Verscheide Dansfers.

DE

DE

ONTDEKTE
SCHYNDEUGD;
BLYSPEL.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

GEERTRUY, BELY.

BELY zit en naait by een kleerbén met linden,
én zingt.

*Gy ziet vrolyk de harten in pyn,
Wilt niet minnen, maar minnelyk zyn, enz.*

GEERTRUY.

Aar benje, Belytje? is Joris weér gekomen?

BELY.

Neen, Juffrouw.

GEERTRUY.

Wél wat is dat wachten een verdriet!

Die guit die schaamt hém langer niet.

BELY.

Ik héb hem sint dat hy flus uitging niet vernoomen.

GEERTRUY.

Ja wél, onmooglyk kan het langer zo bestaan,
Die réchten Lomp zoekt niet als stóf om my te plaagen,

Ik kijk vast op hem alle daagen,
Maar zonder vrucht; hy is na Volkert Neef gegaan,

A 4

En

8 DE ONTDEKTE

En laat me wachten na bescheid meêr als twé uuren,
Ik kan van ongeduld niet duuren,
Want zo men Man Kozyn niet spreekt,
Is 't zéker dat hy nóch de kat in 't reizen steekt.

BELY.

Sinjeur gaat t' avond dan noch met de schuit van achten?

GEERTRUY.

Ja, en die guit laat ons zo wachten.

BELY.

Licht dat hy door de Stad loopt zoeken naar men Heer;
Maar zie, daar is hy zélf al weêr.

TWEEDE TOONEEL.

GEERTRUY, JORIS, BELY.

Wél nou; zél 't eind'lyk eens gelukken
Jou rechten onbeschaamden bloed?
Is dat uit blyven? dit zyn weêr jou ouwe nukken,
Dit gaat al weêr op de oude voet;
Maar, wacht ik zél 't je weêr betaalen.

JORIS.

Wel hadje niet belast dat ik Kozyn moest haalen.

GEERTRUY.

Wel ja ik, Jakhals, maar was dat twé uuren wêrk,
En langer?

JORIS.

Na dat ik 'et mérk

Zoek jy weêr reeden om te kyven.

GEERTRUY.

Wat hoef je zo lang uit te blyven?

Je weet wél dat men Man van huis moet, én hy staat

Op heete kóolen, 't word vast laat,

En eer hy gaat moet hy Kozyn noodzakelyk spreken.

Maar, wacht ik leer nou al je strecken;

Ik zél die potzen weêr gedenken.

Jo-

SCHYNDDEUGD.

9

JORIS.

Wél, je ziet

Ik héb gelooopen dat ik zwiet,
En kan noch pas men adem haalen,
Noch kyfje; maar 't is wél, ik zeltje eens weêr betaalen

GEERTRUY.

Wat zegje?

JORIS.

Niet; 'k spreek niet een woord.

GEERTRUY.

Ontkénje dat ik zélver héb gehoord,
En durf je nóch in 't heim'lyk morren?

JORIS.

Ik zeg niet aârs als van je knorren,
Dat dat schier onverdraaglyk is.

GEERTRUY.

Ei! kyk dien vlégel, hy heeft nóch gelyk, na 'k gis;
Jou réchten druiloor, 'k zou voor jou dan moeten
zwijgen?

Ik zou het naar myn zin niet krygen?

Wél, wél, ik zélmen haast ontslaan van zulk een kruys;

Men man die gaat nu juist van huis,

Maar wacht, als hy is weêr gekomen,

Dan zélje eerst van de drommel droomen.

DERDE TOONEEL.

JORIS, BELY.

JORIS.

AL weêr kwaad water! wel de moord!

Het is zen leeven niet gehoord,

Ze raast, én tiert, én dreigtme zonder reden.

BELY.

Nou, nou, ontstélje daar niet om, Vaâr, weest te vreden,

Je weet 't is Juffrouws haastigheid.

A 5

Jo-

JORIS.

Is 't Juffrouws haastigheid? wél zéker, schoon bescheid,
Men zou de drommel zo niet plaagen;
Dit kyven duurt vast alle daagen;
Maar élk een drommel heeft zen maand; ik zel 't'er weér
Vergelden, die schynheilig; ja, ik zweer,
Dat ik hier in men woord zél houwen,
Al zou 't men ook daar na nóch honderdmaal berouwen.

BELY.

Wél, Joris, zeg wat wouje doen?

JORIS.

Wat raakt 'et jou!

BELY.

Is dat fatsoen

Zo laelyk op een ménsch te graauwen?
Je kund wel spreken zonder snaauwen.

JORIS.

Weest maar te vreên, 'k zel 't heur betaalen, én misschien
Zél jy het in het kort wél zien.

BELY.

Nou, niet te haastig, Vaâr, je zélt nóch wél bedaaren.

JORIS.

Ja, ja, ik zél het heel wél klaaren.

BELY.

Ik ga, daar komt Sinjeur met Juffrouw aan.

VIERDE TOONEEL.

GEERTRUY, FILIBERT, JORIS.

GEERTRUY.

DAAR staat hy, Hartje, wilt 'em nu ter deeg bekyven.

FILIBERT.

Wel, Joris, schaamje dat je zo lang uit durft blyven,
Waar komje nou zo laat van daan?

JORIS.

Sinjeur; Kozyn was uit, én 'k heb bylo gelooopen,
Om

Om hém te zoeken, in hét Heerelogemént,
De Graaf, het Hof, de Zon, en waar hy is beként,
Dat men het zweet heeft by het lichchaam neérgedroo-
pen,

Op 't lest vernam ik dat hy in de Brakke grond,
By vrienden was, én 'k dorst niet gaan voor ik hem vond,
Toen hy men boodschap had vernoomen,
Beloofde hy ook aanstonds hier te komen,
Toen bèn ik straks naar huis gegaan.

FILIBERT.

Wél, wél, je hébt je zaak heel wyzelyk gedaan,
Kom, maak je vaardig, én wilt alles wél bestéllen,
Je zéltmen op de reis verzellen.

GEERTRUY *van ter zyden.*

Dat 's goed, dit slaagt me na men zin.

FILIBERT.

Laat zien ereis, daar schietme iet in,
Ik héb op Rotterdam geschreeven,
Loop kopieer de brief, en kom dan weér.

JORIS.

Ik zél.

FILIBERT.

Loop ras, en doe je dingen wél.

VYFDE TOONEEL.

FILIBERT, GEERTRUY.

FILIBERT.

Wél, Hartjelief, wél twéde leeven,
Hoe staaje zo bedrukt?

GEERTRUY.

Je wilt me dan begeeven?

Je reis die staat dan t'avond vast?

FILIBERT.

Je weet wél dat ik moet.

GEER-

GEERTRUY.

Wat is het ook een last

Nou juist te reizen by de Winter, konje blyven?

FILIBERT.

Myn Troosje lief, dat kan niet zyn.

GEERTRUY.

Kan jy 't niet schryven?

FILIBERT.

O neen! 'k moet zélver zien hoe dat men zaaken staan.

GEERTRUY.

Ei! laat 'er iemand anders gaan.

FILIBERT.

Dat kan niet weezen, 'k moet de Koopliën zélver spreken.

GEERTRUY.

Je hebt te Leiden eerst geweest voor drie vier weeken, En in den Haag.

FILIBERT.

Dat 's waar, maar 'k kryg daarom geen géld;

'k Word ieder post vast uitgestéld,

Van dag tót dag, én 'k moet ook géld betaalen.

GEERTRUY.

Dat kunje by Kozyn wél haalen.

FILIBERT.

Die is reeds by my in 't verschoot

Vier duizend gulden, én hy wilder geen genót

Van trékken, 'k heb hém nu ontboden,

Om dat ik nóch wat kasgéd heb van nooden,

Dat morgen vroeg betaalt moet zyn;

Zo dat ik gaan moet, om men géld ook in te krygen.

GEERTRUY.

Men hart is zo benaauwd, och! och! naar allen schyn
Zie ik je niet gezond weërom.

FILIBERT.

Ei! wilt dat zwygen!

Wat, ik heb méer van huis geweest,

Maar

Maar nimmer was je zo bevreesd.

GEERTRUY.

Dat loof ik wel, zoo naar te droomen,

Gewis my zal iet overkomen,

En raakten ik jou kwyt, zie daar, ik stierf van rouw.

FILIBERT.

Waar is in Amsterdam zo deugdelyk een Vrouw?

Dat is eerst liefde! och! kon het weezen,

Ik lietme waarelyk beleezen.

Maar, weest te vreedden, Lief, je zietme haast weërom.

GEERTRUY.

Och! heeten ikje al wéllekom,

Dat zou men droevig hart verlichte.

ZESDE TOONEEL.

VOLKERT, FILIBERT, GEERTRUY.

VOLKERT.

Goe'n avond, Neef, goe'n avond, Nichte,
Kozyn, die gaat van huis gelyk ik heb gehoord?

FILIBERT.

Ja, voor het sluiten van de poort,

Ga ik op Haarlem, én dan mórgen

Op Leiden, en den Haag: maar, Neef, eer dat ik ga

Héb ik een béde, of gy my woud verzórgen

Mét eenig kasgeld, want ik zal, zo dra

Ik weêrkom, alles mét 't résteerend wédergeeven,

'k Héb al myn bankgéd van de mórgen afgeschreeven.

VOLKERT.

Zeer gaeren, zég maar hoe veel geld 'er nóch ontbreekt.

FILIBERT.

Een zakje dukatons.

VOLKERT.

Wél, 't zél 'er morgen weezen,
Begeerje iet méer, je kunt hét krygen alsje spreekt.

FI-

FILIBERT.

Neen, Neef, ik dankje.

VOLKERT.

Wilt niet vreezen.

Spreek onbeschroomt.

FILIBERT.

Neen, Neef, ik dankje, 't is zo wél,

'k Zél aan men Vrouw het handschrift geeven,

Waar in ik zo veel schuld bekén, hét is by leeven
Of sterven.

VOLKERT.

't Hoeft niet.

FILIBERT.

Al; ik kom straks weér, ik zél

't Gaan schryven, stél terwyl men Vrouwtje wate vreden,

Zy is mistroostig, door een droom, én heel belaân
Mét vrees, nu ik van huis moet gaan.

VOLKERT.

Zy heeft u lief.

FILIBERT.

Daar heb ik blyken van gezien;

Zy mind my krachtig.

GEERTRUY.

Ja, misschien.

ZEVENDE TOONEEL.

VOLKERT, GEERTRUY.

VOLKERT.

WEl, Nicht, dit slaagt naar wénfch.

GEERTRUY.

Niet waar, maar 't bést van allen,

Zyn knecht gaat meé, en 'k bén verzékert van myn
Meid,

Die

Die trouw blyft door uw mildigheid.

Kan ooit de zaak wel béter vallen?

Men man, die heb ik, door myn vleijen, gantsch verstrikt,
Hy zou my voorstaan, schoon dat alles wierd verklikt,
Myn zedigheid heeft hem alle achterdocht benoomen;
Ik veinsde my bedroefd, maar kan me niet betoomen
Van vreugd, nu hy van huis gaat.

VOLKERT.

Spreek wat zacht.

GEERTRUY.

Hy is op u gantsch niet verdacht,

Gy zyt zyn Vriend.

VOLKERT.

Dat 's waar, maar de uwe nóch veel meerder.

GEERTRUY.

Wél, twyfelt gy?

VOLKERT.

O neen! 'k begeerder

Geen klaarder blyken van, ik zie die reets zo groot.

GEERTRUY.

Wél, zonder u, Neef, was ik zéker liever dood;

Wat vreugd genoot ik in dit leeven,

Mogt ik somtyds myn hart aan u niet overgeeven?

Maar 'k was geen kleentjen in de ly;

Toen Joris uit bleef, 'k dagt hy zal Kozyn niet vinden,

Die zit al by zyn goeije vrinden,

En denkt nu langer niet om my.

VOLKERT.

Om u niet dénken, die myn wéllust zyt, en leeven;

Ei! zie my daar voor tóch niet aan;

Gy weet wél wat ik heb om uwent wil gedaan,

En dat ik u nooit zal begeeven;

Had ik geweten dat uw Man van huis zou gaan,

Ik had gevloogen, om te passen op uw wénken;

Maar wie zou dit van daag juist dénken?

GEER-

GEERTRUY.

Ik had het zélver niet gedacht.

VOLKERT.

Gy zult my de eer van uw gezelschap dan vergunnen,
En my verzéllen déze nacht?

GEERTRUY.

Wél, twyfeld gy? zou ik iets béters wénschen kunnen?
Maak maar de toefel reed; zég Kniertje, datze niet,
't Geen ons vermaaken kan, ontziet,
'k Heb lust om út de band te springen,
Ik moet tóch, als men Man in huis is, my bedwingen,
Nu wil ik uit de borst mét u eens vrolyk zyn.

VOLKERT.

Wat bén ik u verplicht.

GEERTRUY.

Maar 't moet al mét een schyn

Van deugd geschieden, dóch men kan licht midd'len
vinden,

Om de oogen van de Waereld te verblinden;

Voor my, myn slécht, én stemmig kleed,

Maakt dat geen ménsch van my iet dénken kan, óf weet.

VOLKERT.

Daar komt uw Man.

ACHTSTE TOONEEL.

FILIBERT, VOLKERT, GEERTRUY, JORIS.

FILIBERT.

KUnd gy myn Vrouwtjen overreedén,
Heer Vólkert, stelt ze 'er wat te vreedén?

VOLKERT.

Myn Heer, zo tamelyk, 't schynt dat ze u byzyn niet
Wél missen kan, uw reis verwékt haar veel verdriet;
'T is wel een zwakheid, maar zy mind u, als haar leeven.

FILIBERT.

Ja, zulk een Vrouw is ook aan ieder niet gegeven.

VOLKERT.

VOLKERT.

Dat is de waarheid.

FILIBERT.

O! haar deugd

Is ongemeen, zy strekt een voorbeeld aan de jeugd.

VOLKERT.

Ik acht Neef in dat deel gelukkig.

FILIBERT.

Ai! zie, hoe staatze daar, hoe drukkig!

GEERTRUY.

Ik bid, Lief, kweldme tóch niet meêr!

FILIBERT.

Och! wat 's oprechte liefde teêr.

Nou, Engel, schrei niet of je maakt my ook bewoogen,
Je parst me traanen uit men oogen.

GEERTRUY.

Ja, ja, spót al met myn verdriet.

FILIBERT.

Neen, Hartje, 'k doe dat zéker niet.

VOLKERT.

Nu, Neef, behouden reis, vaar wél, ik zal u morgen,
Als 't is gezégt, het géld bezórgen.

FILIBERT.

Wat blyf ik u daar voor verplicht.

VOLKERT.

Wél, zou ik zo veel niet voor u doen, én voor Nicht.
Vaar wél, én goede nacht.

FILIBERT en GEERTRUY.

Goê nacht, Neef.

B

NE

DE ONTDEKTE
NEGENSE TOONEEL.

FILIBERT, GEERTRUY, JORIS.

FILIBERT.

MEt dat praaten
Verloopt den tyd, geef Neef dit briefje, als hy hét géd
Hier mórgen vroeg in huis bestélt;
Je kunt het ook wel door een Kruijer laten haalen.
Dan moetje die Sinjeur betaalen,
Daar ik dat goed van héb gekócht,
Dat gift'ren is in huis gebrógt;
Ik had hem uitgesteld tót mórgen.
Ai! hartje, wilt dan ook men reiszak voort bezórgen:
Laat Béletje die brief bestéllen.

TIENDE TOONEEL.

FILIBERT, JORIS.

FILIBERT.

JOris, is
Nu alles vaardig? want het word al tyd, na 'k gis.
Moet ik ook nóch aan iemand schryven?
Vergeet ik ook nóch iet?

JORIS.

Niet dat ik weet, maar gaat
Je reis nóch voort, Sinjeur?

FILIBERT.

Wél ja ze, wat een praat
Is dat, moet ik niet zien myn schulden in te krygen?

JORIS.

Wél als je moet, dan moet ik zwygen,
Maar wist jy wat hier al geschied

Als

SCHYNDEUGD. 19

Als jy van huis bént, Heer, je gingt van avond niet.

FILIBERT.

Wél wat geschiet 'er, spreek?

JORIS.

Ik durf't schier niet zéggén,
Hoe hier in huis de zaaken léggén,
Je zoutme ook niet gelooven: maar zie daar,
Ik zweer 't, al wat ik zég is waar,
Ik zél 't bewyzen, én zo ik blyv' in gebreeken,
Jaag my dan, voor een vagebond, een guit,
Vry uit je huis, en geefme niet een enk'le duit
Van al men huur, noch méér, je meugt me vry deur-
steeken
Indien lieg.

FILIBERT.

Wel zég, wat is 'er dan te doen?
Wat schort 'er? och! men leeden beeven.

JORIS.

Sinjeur; iet dat je van je leeven,
In 't allerminst niet zoud vermoén.

FILIBERT.

Wat is 'er dan? spreek op.

JORIS.

Als ik 't je zou ontdekken,
Moest jy belooven, dat je niet, uit ongeduld,
De gantsche zaak verbrodden zult
Mét raazen, want het zou jou méést tót nadeel strékken.

FILIBERT.

Wél dat beloove ik; zég nu op wat dat 'er schort.

JORIS.

Wél hoor, Sinjeur! jou Vrouwtje word
Van Vólkert opgepaff.

FILIBERT.

Wat wilje daar meé zéggén?

JORIS.

Niet; als dat hy gaat in jou plaats by Juffrouw léggén

B 2

Als

Als jy van huis bént.

FILIBERT.

Wat! speeld dan men Vrouw de hoer?

Wat zégje, Joris!

JORIS.

't Is geen loogen,

Sinjeur, ik heb 'er zelf al twé dry maal verspied,

En 'k zélt je zien doen veur jou oogen,

Geloof men zéggén eerder niet.

FILIBERT.

Ach! houw me vast, ik stérf; wie zou dat toevertrouwen,

Aan zulk een Spiegel aller vrouwen?

Maar word ik dol? geloof ik dat

Mén Vrouw heur eer zo vuil beklad,

Op't zéggén van een guit, die, door zyn snoode streeken,

Heur zoekt de kroon van 't hoofd te spreekén?

JORIS.

Sinjeur, denk wat je zégt, én doet,

Ik spreek de waarheid.

FILIBERT.

O! gants bloed,

Hou jy't nóch staande, schélm? Ik zég je hébt geloogen.

JORIS.

Ei! raas tóch niet, dénk om je woord,

Want zo je Vrouw maar 't minste hoord,

Dan is 't niet méér in myn vermoogen,

Om jou het zelf te laten zien.

FILIBERT.

Wel 't kan onmoogelyk geschiên,

Dat zy, die pas van my een oogenblik kan duuren,

Uit wérken zou die snoode kuuren.

JORIS.

Ja daar deur heeftze jou verkloekt

Tót nu toe, én zo fraai gedoeft.

FILIBERT.

Wél wie zal dan iet toebetrouwen,

Op

Op 't vleijen, én geschrei van vrouwen?

Maar zégt eens, Joris, hoe je 't weet?

JORIS.

Wél hoor, Sinjeur, 'k heb lang geweeten, dat de waagen

In huis niet récht ging, én het is me zéker leed,

Dat jou Kozyn doet hoorens draagen;

'k Bekén 't, ik heb 'er na gegaan,

Als jy van huis waart, én vernoomen

Waar dat zy by malkander kómen;

't Is in een sluiphuis, by een zéker Roffiaan,

En tót nóch méér bewys dat ik niet bèn bedrógen,

Dat alles waar is, én geen loogen,

Men Neef heeft zélf altyd voor heur gespeeld.

FILIBERT.

Is 't waar?

JORIS.

Ik zweer 't!

FILIBERT.

Je zweerd het! wel, zie daar,

Ik zeg 't je, maar mét waare woorden,

Indien het waarheid is zél ik de Hoer vermoorden;

Och! och! wat word ik ongeruft,

Och! dit beneemt my al myn lust;

Men Vrouw lichtvaardig; maar het kan niet moog'lyk
weezen;

Zy lykt zo deugdig van gemoed,

Zo zédig, én wél opgevoed,

Ik laatme niet zo licht beleezen.

JORIS.

Wél hoor, veel woorden zyn om niet,

Sinjeur, maar zél jy 't niet gelooven als je 't ziet?

FILIBERT.

Wel ja.

JORIS.

Zét dan je misvertrouwen

Zo lang ter zyden, en geloof het geen ik zég,

B 3

Sin-

DE ONTDEKTE

Sinjeur, wanneerwe zyn op weg
 Zél ik de heele zaak, gelyk het lyd, ontvouwen,
 En wat van ons gedaan moet zyn,
 Ik zel je ook in het breed dan zeggen,
 Hoe wy het hooren aan te leggen.

FILIBERT.

Ja wel, de duivel haal Kozyn;
 Hy wil geen intréft van zyn geld van my genieten,
 Maar naar dat jy men nou verhaalt,
 Heeft hém men Vrouw wél ruim betaalt;
 Ik wed 'er meêr zyn die zo gaeren gèld verschieten.

JORIS.

Zwyg, daar komt Juffrouw.

ELFDE TOONEEL.

GEERTRUY, FILIBERT, JORIS, BELY.

GEERTRUY.

HArtje lief,
 Hier is je reiszak, hébje iet meerder ook te zéggen?
 Ze is wel verzien van al wat dient tot jou gerief,
 Ik mag ze hier vast neêr gaan leggen.

FILIBERT,

Neen, 't is zo wél; kom kryg men mantel, en men hoed.

GEERTRUY.

Kom voort, waar wacht hy nou zo lang na, dezen bloed.

FILIBERT.

Zo, 't is zo wél.

GEERTRUY.

Myn twéde leeven,

Je gaat men eindelyk begeeven?

FILIBERT.

Ja, ja, weest maar te vreên.

GEERTRUY.

Ai! reis tóch met gemak.
 FILI-

SCHYNDEUGD.

FILIBERT.

Ik zal. Hier, Joris, neem de zak.

GEERTRUY.

Vaar wél; ik moet dan eindlyk scheiden.

Ei! eens gekust, nóch eens.

FILIBERT.

Al wél, ei! weest te vreên.

GEERTRUY.

Reis toch voorzichtig mét je beiden.

„ En breek in 't keeren hals en'been.

TWAALFDE TOONEEL.

GEERTRUY, BELY.

GEERTRUY.

HOor, Bely, Vólkert Neef heeft my mét ernst gebéden,
 Of ik hém wou vergasten, 'k héb 't beloofd,
 En't zél wat laat zyn eer ik 't huis kom, 'k heb ook hédén
 Veel zwarigheden in men hoofd,
 Zodoor 't vertrekken van men Man, als andre zaaken,
 Die 'k wil vergeeten door 't gezélschap, ga, bestél
 De Brief, en kom voort weêr, ik zél
 Terwyl men zélven vaardig maaken.

Geertru ybinnen.

BELY.

Wel, Juffrouw. Dit 's naar wénfch, zy gaan weer zamen
 heen,

Dan héb ik mooi het huis alleen,

Dan kan ik onze Dirk weêr delikaat onthaalen,

Myn lieve Vryer, Juffrouw gaat

Tegast by Vólkert, nou 'k zél zwygen, maar dat staat

Ons schoon, hier zal geen ménfch naar taalen.

Ook sny ik, want het doet men beurs in 't minst geen zeer,

Zacht breeje riemen uit een ander man zen leer.

Einde van het Eerste Bedryf.

DE ONTDEKTE
TWEEDE BEDRYF.
EERSTE TOONEEL.

VOLKERT, AGATA, KNIERTJE.

AGAAT, hoe komt gy weêr beneeden?
Wie hélp't myn Heffte dan verkleeden?

VOLKERT.

Myn Heer, uw liefste is al gereet,
Ik wou maar vraagen, 'of men heer wél weet,
Dat Lichthart, die zo aanstonts is gekomen,
Twe vreemde speelliên nóch heeft mégenoomen.

VOLKERT.

Ja, ja, laat Lichthart maar begaan,
Agaat, het mag 'er nu op staan.
Waar zyn de danffers? zyn de kleêren
Ook bóven? kund gy 't voisje leeren?

AGATA.

'k Meen ja, de kleêren zyn ook boven, alles is
Gereed.

VOLKERT.

Wy zyn nu buiten vreezen?
Dies laat ons uit de borst eens lustig vrolyk weezen;
Haar man zit in de schuit, én droomt al naar ik gis,
Hy zal nu onze vreugd niet stooren?
Laat ons dan onbekommerd zyn;
Hoe vaart de kóft? hoe vaart de wyn?
Is alles al gereed? laat hooren?

KNIERTJE.

't Is alles wél verzórgt, stél maar je hart geruft;
Ik heb een kóft doen vaardig maaken,
Die 'k weet dat ongemeen zél smaaken.

VOLKERT.

Wél daar op eens met smaak gekuft.

KNIERT-

KNIERTJE.

Sus, sus, men man zou 't zien.

VOLKERT.

Wat isser aan geleege.

Zég, Kniertje? is je man jalours?

KNIERTJE.

Ja wél ter deegen.

VOLKERT.

Waar is hy?

KNIERTJE.

'k Had hem uitgestuurt,

Hier by de speellui in de buurt,
Maar zie, daar is hy zélf.

TWEEDE TOONEEL.

VOLKERT, KRISTOFFEL, KNIERTJE,
AGATA.

VOLKERT.

HO, Kristoffórus, wonder

Wie geits?

KRISTOFFEL.

Her, Vólkert, noe! Hans donder!

Wie geits dem Héer, wie geits?

VOLKERT.

Al wél.

KRISTOFFEL.

A! neem gemak.

VOLKERT.

Hebt gy uw boodschap al verricht?

KRISTOFFEL.

He! wélk ein snak!

't Is alles richtig, hei! laat ons man lustig weezen,
Nichs haab ik zegt breur, 't hart ist goed (bloed.
Ond eerlich, man wie zunt toe hoop von vleisch, ond

B 5

VOL-

VOLKERT.

Je bent een noob'le kwant, ik heb je altyd gépreezen.

KRISTOFFEL.

I zunt potzierlich!

VOLKERT.

Waarom niet?

Geen mensch weet tóch wat hier geschied.

KNIERTJE.

Kristoffel, ei loop heen, de Tafel is al vaardig,
En spoel de glaazen; daar komt Juffrouw, Heer! hoe
aardig

Is ze opgeschikt?

DERDE TOONEEL.

VOLKERT, GEERTRUY.

VOLKERT.

MYn Engelin!

Weest wélkom.

GEERTRUY.

Is 't zo naar uw zin?

VOLKERT.

Bezonder, en wanneer 't kon weezen,
Ik wénschte wél, myn uitgeleezen,
U altyd zo gekleed te zien.

GEERTRUY.

Ja, zo het zonder opspraak kost geschiên.
Maar is 't niet wél, dat ik uw oogen mag behaagen,
In zulk een aangenaamen schyn,
En als ik by myn Man moet zyn,
Dat ik mag slechter kleed'ren draagen?
Voor hém is 't ommers wel, éngoed genoeg, myn heer;
Want als ik mag by u verkeeren
Dan schort 'et immer aan geen toestél, óf aankleêren.

VOLKERT.

Dat 's waar, maar beurde zulks wat meêr.

GEER-

GEERTRUY.

Men moet zich na hét geen niet anders zyn kan voegen;
Men heeft tóch nimmer zyn genoegen;
De vreugd, die al te veel genooten word, verveeld,
't Is 't lékkerst brókje dat men steelt.

VOLKERT.

't Is waar, én nu het zo moet weezen,

Is 't bést de korte tyd besteed.

De Tafel is byna gereed.

Ik bid zét u hier by my neêr, myn uitgeleezen,
Gy hébt die plaats wel meêr bekleed.

GEERTRUY.

Ik zal, én stél voort alle zórgen,

En zwaarigheden uit tót morgen,

Men man zal onze vreugd nu niet

Verstooren, en 't geen 't oog niet ziet,

Kan 't hart niet deeren, hy is gierig,

Ik jong, én gaaren by de vreugd,

Als zynde in 't béste van myn jeugd,

Al schyn ik zédig, 't hart is swierig:

Ik zie wel of men raapt, én schraapt,

En by een Man vol zórgen slaapt,

't Heeft ook wat in, by goede vrinden

't Vernoegeen van de jeugd te vinden.

VOLKERT.

'k Bén bly, myn Engel, dat gy 't zo mét my verstaat.

GEERTRUY.

Ik weet wél dat men kwaalyk praat

Van Vrouwen, die van braave vrinden,

En van een eerelyk geslacht,

By and'ren meêr vermaak als by haar mannen vinden;

Ja 'k heb 'er zélf zomtyds veracht,

Maar 'k wist toen nóch niet wat het in had, een van beiden

Te kiezen, óf gebrék te lyden

Door al te teeder een gemoed,

Of dat men weelde kan in volle overvloed

Ge-

Genieten, zonder achterdenken
Te geven, of zyn naam te krenken;
Ik zie wel, of men zich al veel verbeeld van deeer,
De zoete tyd, die vast verby is, keerd niet wéér.

VIERDE TOONEEL.

KNIERTJE, VOLKERT, GEERTRUY,
KRISTOFFEL, AGATA.

GELIEFJES, zyt gy al gezeeten?
Zal ik ook wachten mét het eeten?
't Is alles vaardig.

VOLKERT.

Neen, is alle ding gereed
Zo maak maar dat men aanstonds eet.
Kristoffel, dit 's uw plaats, wilt u hier neder zetten.

KRISTOFFEL.

Der Héér értzy mich.

VOLKERT.

Nu, zit néér,
En maakt geen Komplimenten méér,
Uw byzyn zal de vreugd vermeerden, niet belétten.

Kniertje en Agata bréngen 't eeten.

KNIERTJE.

Geliefjes, wélkom.

VOLKERT.

Dat geraad
Heeft goeje mines, zo! het lykt zeer delikaat.
Kom, Kniertje, zit hier néér, dit zal uw plaats zyn.

KNIERTJE.

Vrinden,
Ik durf me dat niet onderwinden,
Ei! Ekskuzeer me.

VOL-

VOLKERT.

't Moet zo zyn.
Agaat, kom schénk een glas met wyn,
En laat de Speelliên binnen komen,
Wy moeten nu niet zitten ofwe droomen,
Muzyk, en Wyn verheugen 't hart.

GEERTRUY.

Dat 's waar, ik mag het ook byzonder gaaren hooren.

VOLKERT.

Ik bréng 't u eens, myn uitverkooren.

GEERTRUY.

Héb, dank, myn Heer.

KNIERTJE.

O jé! Wat zyn die Speullui zwart.

VYFDE TOONEEL.

FILIBERT, en JORIS, *verkleed als Speelliên*, VOL-
KERT, GEERTRUY, KRISTOFFEL,
KNIERTJE, AGATA.

FILIBERT.

„**O**Bloed! dit 's Volkert, én men wyf, dat wil ik zwee-
ren,
„Zy is het, maar in and're kleêren!
„De duivel haal de looze hoer!
„O Moord!

JORIS.

„Ik bid, Sinjeur, ei! snoer
„Je mond, laat doch in 't minst niet blyken,
„Wy moeten nu de kat zien uit de boom te kyken.

FILIBERT.

„Och! Joris houw me vast, 'k word as een stók zo styf;
„Maar, zynze 't al? O ja! 't is Vólkert mét men wyf,
„Wie drommel zou 't zo durven droomen?
„Och! och! wat zél my overkomen?
„De duivel vaar in dat Kozynschap.

Jo-

JORIS.

„Zwyg tóch stil,
„Dat bid ik, want je hébt nou alles naar je wil.

FILIBERT.

„Wat! is 't men wil dan, dat men wyfen hoer zél weezen?

JORIS.

„Neen, maar 'k wil zéggen, dat je 't zelf nou hebt gezien,

„Want anders mogt je 't nóch misschiên,

„Gelyk als eerst, voor leugens vreezen.

FILIBERT.

„Ja, 'k zie genoeg. Jou hoer! jou guit!

JORIS.

„Wél zwygje niet, én voer je diergelyke woorden,
Zo is de heele zaak verbruid.

FILIBERT.

„'k Zél zwygen, maar in huis zél ik de hoer vermoorden.

„Och! Joris, wel hoe klópt men hart, Och! och!
wat raad?

JORIS.

„Maak hier maar dat je niet beként word door je praat.

VOLKERT.

't Sa, Speelliên, zaag eens op. Kom, latenwe eensjes klinken,

Kristoffel; Schoone, ik zal 't op uw gezondheid drinken.

GEERTRUY.

Héb dank, Neef.

VOLKERT.

Agata, zég dat

De Potzemaaker voort begint.

AGATA.

Men Heer, ik vat

De zin, 't zél voort geschiên.

VOLKERT.

Laat de andre nóch wat wachten.

Hier

Hier worden eenige Potzeryen, én danffen vertoond.

VOLKERT.

Wat dunkt u, Schoone, is dat niet aardig?

GEERTRUY.

Mét gedachten

Kan 't niet verbétert zyn, 't is zéker ongemeen.

VOLKERT.

Dat zich de Danffers ook verkleên.

AGATA.

Zy zyn al vaardig.

VOLKERT.

Wél, men laatze voort beginnen.

Hier wordeen Ballét gedanst van vier of zes Perzoonen.

GEERTRUY.

Wél, Neef, hoe kenje 't zo verzinnen?

VOLKERT.

Nicht, zulk een toefstel valt niet zwaar.

GEERTRUY.

Maar, is de Juffrouw, die hier zingen zou, al klaar?

AGATA.

'k Meen ja, Mevrouw.

GEERTRUY.

'k Verlang om haar te hooren.

VOLKERT.

Ik bid, gebiê, myn Uitverkooren.

Hier word gezongen.

KRISTOFFEL.

I dat geit hups, noe, noe, wie wollen auch eins springen,

Ond zingen; las ons lustig zyn,

Der Musik voegt wol by de wyn.

KNIERTJE.

Wel, Vaâr, verstaê jy jou ook van die seuve zaaken?

VOL-

DE ONTDEKTE

VOLKERT.

Ja, ja, laat hy hem meê vermaaken.

KRISTOFFEL.

*Der Pompernikkel is aber hie,
Ich werd em nicht verlassen:
Wen ich dein Schöen braun ooglein zie
Erlieb ich auffermassen;
O lieb, o lieb, o lieb, ier doet mie 't harts zo wêê;
Wenich's lyb vol gezouffen haab lig ich in roe, ond vrê.*

Nue zund wie lustig.

VOLKERT.

Kan ik u noch meêr verlusten?

GEERTRUY.

Ik word al slaaprig.

Gy zult in myne armen rusten.

FILIBERT.

„Moet ik dit hooren, en kan ik hier langer staan?

„Men zou de drommel zo verraân.

VOLKERT.

Geef aan de Speelliên ook eens drinken.

KRISTOFFEL.

Her Volkert, las ons auch eins klinken.

GEERTRUY.

Wel, op een kusjen aan weêrzyden.

VOLKERT.

Ik ben te vrêen.

GEERTRUY.

'k Verdoe dat: want die kus die smaakt me ongemeen.

FILIBERT.

„ô Foei! zie ik dit voor myn oogen?

JORIS.

„Wat dunkje, heb ik nou geloogen?

FILIBERT.

„Neen, Joris; och! 't is al te waar,

„Maar, 'k zél die vuile hoer, die ranken duur betaalen,

„Kom

SCHYNDEUGD.

„Kom laat ons voort den Schouwt gaan haalen.
Zy loopen verbaast weg.

ZESDE TOONEEL.

GEERTRUY, VOLKERT, KNIERTJE, KRISTOFFEL.

GEERTRUY.
Wat 's dit? hier is de baan niet klaar;
Wat schort de Speelliên?

VOLKERT.

Zynzedol, of buiten zinnen?

GEERTRUY.

Och! 't valt me daar als loot op 't hart, na'k merk,
Kozyn, dit is geen deeglyk werk.
We zyn verspied; wat raad? wat zéllenwe beginnen?

ZEVENDE TOONEEL.

AGATA, GEERTRUY, VOLKERT, KNIERTJE, KRISTOFFEL.

AGATA.
MEN Heer, én Juffrouw, och! wathébjelui gedaan?
De Speelliên zyn kwaad wêg gegaan;
Ze spraaken van de Schout te haalen,
De een zei, ik zweer ik zél die hoer dat wêêr betalen.

GEERTRUY.

Och! 't zél men man zyn, dat gaat vast;
Och! Neef wat raad? we zyn verrast,
We zyn hier laelyk in de val; 'k wil zweeren,
Dat hy ons in de Speelmans kleêren
Verspied heeft; 'k twyfelde al, maar, och! nou is 't te
laat,

Ik bèn bedurven, och! wat raad?

VOLKERT.

Ik sta verstélt; maar kom we moeten hen verkloeken,

C

Nu

Nu zy zo dom zyn; ras de kleeren uit, en voort
Naar huis, dan zyn zy licht te doeken,
Zo gy maar vast blyft by uw woord.

GEERTRUY.

Och! och! ik kan van schrik me zélven pas bedaaren.

VOLKERT.

Kom, niet te sém'len, kryg de kleeren, trek maar uit,
Want vondenze ons, zo was het heel procés verbruid.

GEERTRUY.

Wat zél men eind'lyk wédervaaren?
Dit is men droom.

KNIERTJE.

Hier zyn jekleéren, trék maar aan,

Wat hoeft 'et juist zo nét te staan?
Wat zo! je kaper op.

GEERTRUY.

Men beenen staan en beeven.

VOLKERT.

Als wy maar weg zyn, mag 't geen kwaad,
Dan isser gantsch niet aan bedreeven.

GEERTRUY.

't Is donker, én zo glad op straat.

VOLKERT.

Dat mag geen kwaad, ik zal u aan uw huis verzéllen,
Ei! wilt u niet te veel ontstéllen.

GEERTRUY.

Kom, 't zal zo wél zyn. Nu, goê nacht;
Ik had dit voorval niet verwacht.

VOLKERT.

Indien zy komen, kunt gy alles maar ontkénnen.

KNIERTJE.

Zo schoon; ei! lieve ga maar heen,
Begeerje ook een Lantaeren?

VOLKERT.

Neen.

ACH-

ACHTSTE TOONEEL.

KNIERTJE, KRISTOFFEL, AGATA.

KNIERTJE.

SUnt Véltén moet die Lichthart schennen,
Die guit heeft ons die pots gespeeld,
En hier 'er Man in Speelmans kleeren
Gebragt, wie had em dit zen leéven zo verbeeld?
Maar 'k zél het hem wel weér betaalen, wil ik zweeren.

AGATA.

Zo dra ze kwaamen had ik in 'er doen geen zin,
Ze gliipten zo.

KNIERTJE.

Dat 's waar, ze dorsten pas 'er oogen
Eens opslaan; wél ik bèn nóch nooit zo valsch bedroogen.

KRISTOFFEL.

Des em der haan hak, noe!

AGATA.

Ik beelde me schier in
Datze onze taal niet kosten spreken.

KRISTOFFEL.

Ich wol em hals ond beinen breeken
Dem Lichthart da! dem Schélm!

KNIERTJE.

Hoe waar je zo verblind
Dat jy 'er aannaamt?

KRISTOFFEL.

Noe! i snakken wie ein kind;
Kon ik die Nar? i zé! ik heb em von myn daagen
Nicht zeén, wat meug i dan zo waagen,
Man by dem krankén, wel ik Lichthart zé, er zol
Mi faterfaction verschaffen. ob ich wol
Em eins der kraage, was verzétten.

KNIERTJE.

Laat ons op onze dingen létten,

C 2

Schik

Schik alles aan een zy, Agaat, daar bérge al't goed.
 Jy voort de tafel, niet te wachten,
 Wy moeten heur die kans af winnen, met gedachten,
 Die fakkereerse zót, die bloed,
 Hy meent zen Vrouw hier nóch te vinden,
 Maar dat zél mis zyn, én hy moet 'et liegen, dat
 Zy hier geweest is, zo ik aârs de zaak récht vat.
 Daar word geklopt.

NEGENDÉ TOONEEL.

DE SCHOUT, TWEE DIENAARS, FILIBERT,
 JORIS, KNIERTJE, KRISTOFFEL, AGATA.

SCHOUT.

GOên avond, vrinden;
 Kom, zég ons voort waar dat de Vrouw is van die Man.

KNIERTJE.

Zyn Vrouw, men Heer, wel daar heb ik geen kennis an.

KRISTOFFEL.

O! Her Scholtétus!

SCHOUT.

Dit ontkennen zal niet baaten,

Gy paait ons niet met schoon te praten.

Zég waar zy is.

KNIERTJE.

Men Heer, je hebt gewis abuis,

Je bént hier in een onrécht huis.

FILIBERT.

Wat, in een onrécht huis? dat's valschelyk geloogen,

Ik heb 'er mét men eigen oogen

Zo daad'lyk neffens hém verspied,

En Lichthart, maar nou is 'er niet:

Je hebt 'er lichtlyk in een heim'lyk gat versteeken.

KRISTOFFEL.

Was zaagt der Nar?

FILI-

FILIBERT.

Ei, Mof, hou jy je smoel 'er uit.

KRISTOFFEL.

Matsfuzel! hazenkof.

KNIERTJE.

Sti!, Stoffel, wat beduid

Dit raazen, laat ik met 'er spreekén;

Wat zég je van die Man zen Vrouw?

SCHOUT.

'k Zég dat die Man zen Vrouw hier daadlyk heeft gezeeten,

Mét Sinjeur Vólkert, heur Kozyn;

En zo je niet wilt zéggen waar ze zyn,

Ik zél het évenwel wel weeten;

't Sa, dienaars, doe gelyk ik heb belast.

KNIERTJE.

Men Heer,

Dit is gewélt; hélp! vrienden! buuren!

Men doet me in huis geweld,

FILIBERT.

Ei! zie die kuuren.

Jou Séldremaliméntze Meer!

Durf jy men eigen Vrouw verzaaken?

KNIERTJE.

Wél, Jakhals, durf jy zeggen datze hier

Geweest is, dat jy 't waar kund maaken?

SCHOUT.

Sus, sus, waar toe zo veel getier?

FILIBERT.

Ja, Voddemoêr, dat durf ik zéggen,

Of mienje dat zo schoon te ontleggen?

Kom hier eens, Joris, heb ik niet

Mét jou, en Lichthart heur verspiet,

En zaagen wy 't niet veur onze oogen?

JORIS.

Wél ja.

C 3

KNIERT-

KNIERTJE.

't is valschelyk geloogen.

FILIBERT.

Wat zégje?

KNIERTJE.

Dat je 't liegt, ik heb geen mēsch gezien.

JORIS.

Wat drommel zél der nóch geschien?

KNIERTJE.

Weg vént, je bēnt niet by je zinnen,
Je raaskald; is jou Vrouw hier in men huis geweest?

FILIBERT.

Ja, Sloery, ja ze, dronken beest,

Ze was flus mét er Pól hier binnen;

Hier zatje, en braste, én waart wél louwter in je schik,

Zie daar, hier heb jy lui gezéten

Al wil jy, Voddemoer, 't niet weeten,

Hier zatje in 't rond, terwyl dat ik,

En Joris, in de schyn van Speullui jou verrasten,

Terwyl je lui te zamen brasten.

Spreek, Joris, is 't niet waar? heb jy 't niet mé gezien.

JORIS.

'k Héb ommers ja gezeid.

KNIERTJE.

Je liegt 'et mét je twien.

Ik heb geen mēsch in huis vernoomen,

Je hébt voorzeeker léggen droomen,

Of eenig spook heeft jou de harssenen ontroerd.

JORIS.

Wél 'k loof waarachtig dat de Hoer nóch met ons boert.

I DIENAAR.

Myn heer, wy hébben 't huis van boven tót beneeden
Doorzógt, maar niemant daar gevonden.

KNIERTJE.

Is dat reeden

Dat jy een mēsch zo affronteert?

SCHOUT.

SCHOUT.

Hoe! Filibért, 'k loof dat je ons scheert;
Gy zégt dat hier uw Vrouw in kostelyke kleéren,
Zo straks heeft zitten bankétteren,
En nu ik kom is 't mis.

FILIBERT.

Men Heer, de drommel moet
Me haalen.... O! ik drink van kwaadheid schier men
bloed;

'k Weet dat ze hier is, én die Hoer heeft haar versteeken.

Maar kom, de zaak zél zélver spreken,

Laat hier je dienaars, én laat ons dan zaamen gaan

Tót mynent, daar zél jy de waarheid wél verstaan;

'k Wil zweeren dat ze niet in huis is,

En dan is 't licht te zien, men Heer, hoe 't wérk niet
pluis is.

SCHOUT.

Kom, gaan wy dan zo daad'lyk heen;

Blyft gy zo lang hier met u tweén.

2 DIENAAR.

Zeer wel, myn Heer.

FILIBERT.

Nou wil ik zweeren,
Dat ik jou, Voddemoer, dat liegen zél verleeren.

KNIERTJE.

Ei, loop, Jan gat, loop naar de pomp,

Jou rechten uil, jou botten lomp.

KRISTOFFEL zingt.

*Dat i voor hébt, werd die missen,**Doe bist auf don pokkel geschiffen,**Noe, noe, noe, noe, noe!**Koekeldoe doe, doe, doe, doe, doe.**Einde van het Tweede Bedryf.*

DIRK, BELY.

DIRK.
MYn Bélitje, dacht ik nóch zo van pas te komen?
 Zo lékker te eeten, én te drinken? Wie zou 't droo-
 men?

Ik wou dat jou Sinjeur wat veel van huis moest gaan.

BELY.

Ja wél dan zou het mét zyn zaaken heel flécht staan,
 Zyn Vrouwtje buiten, ik hier binnen
 Verteerden meér als hy kan winnen.

DIRK.

Wat raakt dat ons, als wy maar lékk're wyn,
 En eeten hébben, O! dan kan men vrolyk zyn;
 Wy hoeven niet te zórgen
 Hoe 't word gewonnen, laat die zórgen, die 'er bór-
 gen.

BELY.

Je hébt gelyk; ook is dat spreekwoord waar,
 Een kwaade voorgang, maakt een kwaad gevolg.

DIRK.

Zie daar,
 Dat 's leeg geveegt, daar moetje me eens een zoen op
 geeven.

BELY.

Geen ien, maar tien.

DIRK.

Wat zo, men twéde leeven.
 Zie daar men hart springt op van vreugd.

BELY.

Wél waarom zou ik niet men jeugd
 In vrolykheid besteeden,

Eer

Eer dat die is vergleeden?

Men Juffrouw doet het wel, én die is noch getrouwd.

DIRK.

Dat 's waar, maar évenwél, wie zou het durven droo-
 men,

Dat zulks zou in 'er harflens komen?

Voor my ik had 'et nooit op heur betronwd.

Het lykt een vroumensch, stémmig, staatig,

En zédig, in 'er ommevang, niet praatig,

Ze is sléghjes in 'er kleeding, alle dag,

Als 't preektyd is, is zy op de eerste slag

Van 't Klokkeluijen in de Kérk, om plaats te krygen,

Recht voor de Preekstoel, én zy leeft... maar, laat ik
 zwygen,

Der schuilt toch meerder als men weet,

Of dénken kan in 't stémmig kleed.

Men zégt de Drommel, als hy iemant wil bedriegen,

Of ons zoekt voor te liegen,

Dat hy hém in een Eng'le schyn vermaalt.

BELY.

Wel wie heeft jou die fraayigheid verhaald?

DIRK.

Hei! laat die viezevaazen vaaren,

Als wy 't maar beide béter klaaren

Dan mag 't geen kwaad. kom, nog ereis geveegt,

En 't glaasje tot de boom gelegd:

O bloed! die wyn maakt kromme sinkken,

En évenwél word ik niet moé van drinken.

Hy Zingt.

Hei! wie zou niet vrolyk weezen,

Als hy by de lekk're wyn,

En zyn éngelin mag zyn?

BELY.

Daar word geklopt, och! och! dit brengt me in dui-
 zend vreezen!

G 5

Wat

Wat gaat me aan, wat raad! zo dit men Juffrouw is?

DIRK.

Nou, Nou, Mallootje, waar toe die ontsteltenis?
't Zél iemand anders zyn.

BELY.

Wie klopt daar?

GEERTRUY *van binnen.*

Doe maar open,

Ik ben 't.

• DIRK.

O bloed! waar zél ik loopen?

We zyn verspied, ei! Bélitje, kom ras,
Versteekme in deze kleêrbén, of die kas.

BELY.

Kruip in de Mantelkas.

DIRK.

Dat's goed, maar 'k moest niet smooren.

BELY.

Neen, neen, belét maar dat geen mênfch je daar kan
hooren.

Als zy naar béd is kom ik jou weêr by.

Hoe kryg ik alles aan een zy?

TWEEDE TOONEEL.

GEERTRUY, VOLKERT, BELY,

DIRK *in de Kas.*

WEI, Bélitje, wat 's dit te zéggen,
Dat jy een mênfch zo lang laat staan
Eer dat 'er open word gedaan?

BELY.

De sleutel had ik achter laten léggen.

GEERTRUY.

Loop, kryg men nachtgoed, och! 'k ben bly
Dat wy geraakt zyn uit de ly,

Vertrek nu, Neef, eer datze ons hier in huis betrappen.

VOL.

VOLKERT.

Ik zal. Maar op dat Bély niet zél klappen
Zél ik 'er iet verëeren.

BELY.

Juffrouw, daar

Is 't Nachtgoed. Hoe is 't hoofd zo zwaar?
Je schynt ontstéld.

GEERTRUY.

Niet buiten reeden.

VOLKERT.

Hoor, Bélitje, dat goud vereer ik jou,
Blyf voort jou Juffrouw maar getrouw,
En zwyg. Voorts alles wat je heeden
Mogt zien, én hooren, zég niet anders als dat Nicht,
Niet uit geweest is, 'k zal u altoos zyn verpligt.
Indienje dit wél uit hélpt wérken.

BELY.

Je bént gesteurd naar ik 't kan merken.

VOLKERT.

Ja, Bélitje, dat 's waar.

BELY.

't Is me ook wél eer gebeurd.

Is 't anders niet; kom, wilt niet vreezen,
Ik zelje in alles hulpzaam weezen.

GEERTRUY.

Ja, maar men Man heeft ons gesteurd.

VOLKERT.

't Is waar, maar wat 's 'er aan bedreeven?

Had hy zo lang by ons gebleeven,

Tot dat 'er iemand stíl was naar de Schout gegaan,
Dan had hét slécht met ons gestaan:

Maar tot ons groot geluk zynze alle wéggelooopen:

Toen zyn wy stíl naar huis gesloopen.

BELY.

Zo heeft Sinjeur je zélf verspied?

GEER.

GEERTRUY.

Ja; én wie zél hém licht ontgeeven dat hy ziet?

BELY.

Geen nood, we moeten 'er bedriegen,
En 't geenze zaagen heeten liegen.
Kom ras je nachtgoed aan, 't naaikuffen by der hand,
Kom, al je kleëren an een kant,
Zo zienze van jou uitgaan 't minste téken.

GEERTRUY.

Daar word geklopt. och! Neef, nou is het werk verbruft.
Och! och! wat raad?

VOLKERT.

Sus, sus, weest niet al te ongeruft.

Ik zélme in deze kas versteeken.

BELY.

Daar is 't niet veilig, Heer, maar wilje zéker zyn
Kruip in die kleërbén; hier kan Juffrouw zitten naaijen,
En, door die bezigheid, men Heer ontdraaijen
Dat zy is uitgeweest, én om méér schyn
Te geeven dat wy zo laat wérken;
Zég dat hét linden morgen voort
Moet wéggaan met hét oop'nen van de poort,
Zo kan hy in hét minst niet mérken.

GEERTRUY.

Dat's wél bedacht; kruip in. Ga, open nu de deur.

DERDE TOONEEL

FILIBERT, JORIS, DESCHOUT, GEERTRUY,
BELY, DIRK *in de kas*, VOLKERT
in de Kleërbén.

BELY.

Hoe! benje niet van huis, Sinjeur?

FILIBERT.

Hoe duivel heb ik 't hier?

GEER-

GEERTRUY.

Wel, hartje, wie dorst droomen,
Dat jy zo haast weërom zoud komen?
J reis gaat dan niet voort? Ik zie je weër,
En voor onze afspraak? Maar wat 's dit? Wat maakt
men Heer
De Schouwt in huis? of hebje een ongeluk gekreegen?
Wat hapert'er? Ei! laat me niet verleege!
Myn Heer, ei! zeg wat is 'er gaans?

SCHOUT.

Wel, Filibért, wat zal dit zyn? dit komt me Spaans
En zéldzaam voor! hoe! hebt gy my bedroogen
Met voordacht? En wat voor geloogen?

FILIBERT.

O Joris!

JORIS.

O Sinjeur! hier is hét wérk verbruid.

GEERTRUY.

Ei! zégme tóch, wat déze ontstéltenis beduid?
Wat is 'er gaans? gy zwygt! och! 't gaat me aan de zinnen,
Hier schort iet, och! wat zél ik arme vrouw beginnen?

SCHOUT.

Ja, Juffrouw, daar schort méér als gy licht weet,
Uw Man beschuldigd u, én heeft my meê genoomen,
Om dat ik op het mat zou komen,
Mét hoerery; Ik meenden u verkleed,
Heel kófstelyk, gelyk hy my berichte,
Te vinden, maar 't was mis.

GEERTRUY.

Wie, my?

SCHOUT.

O Ja.

GEERTRUY.

Hoe! my?

SCHOUT.

O Ja, hier hélpt geen veinzery,

Ik

Ik zég 't gélyk hét is.

GEERTRUY.

Wat! durft hy my betichte

Mét hoerery?

SCHOUT.

O Ja, én dat hy déze nacht
U heeft gevonden, heel lichtvaardig in de kleêren,
Met Vólkert zitten bankétteren,
Tewyl ik mét myn dienaars héb gewacht
Tot Lichtharts, na de leus, om u te knippen,
Maar, 't schynt gy wist die dans te ontslippen;
Want komende, daar gy misschien
Geweest zyt, héb ik niet gezien,
Nóch niets gevonden, dies wy na uw huis toe keerde,
Gelyk uw Man begeerde;
Vermits hy toonen wou dat gy waart uitgegaan.

GEERTRUY.

Hoe héb ik 't! zoekje me te scheeren?
Heeft myn Man my in and're kleêren
Zien vrolyk weezen? hoe! ik kan dit niet verstaan.

FILIBERT.

Karonje! zie hoe kan ze 'er houwen.

SCHOUT.

Voor my, ik durf 't u niet betrouwen.
Uw Man zweerd echter, dat hy 't zelve heeft gezien.

GEERTRUY.

Ja wél! wat zél 'er nóch geschiên?
Wat zégje, Lieffte, heb jy my te nacht gevonden
By Vólkert Neef? heb ik mét hém myn trouw ge-
schonden?

FILIBERT.

O Varken, vraagje nóch na 't geen je zelf wél weet?
Dat ik je niet den hals mag breeken is me leed.
Héb jy niet mét Kozyn gegeten?
Of wilje 't nou niet weeten?

Men zong 'er nóch muzyk, je waart wel in je schik;
Maar

Maar weinig dóchtje toen, dat hy, én ik,
Je lui verspiede in Speelmans kleêren.

GEERTRUY.

Wél hartje, dat je valsch misleid bént, wil ik zweeren.
Ik bén niet uit geweest, maar héb mét onze Meid
Hier zitten naaijén.

FILIBERT.

Schoon bescheid!

Ei! zie, ze durft, met stoute kaaken,
Het geen de waarheid is verzaaken.

GEERTRUY.

Wel Man, is 't érnst? of wordje zót
En dol? maar, neen, dit lykt geen spót.
Wél zég, waar héb je my vernoomen?

FILIBERT.

Wél tot Kristoffels, voor den droesheen op't nieuw wérk.

GEERTRUY.

Och! 't schortje in het hoofd, na 'k mérk,
Een spook, óf droom, heeft jou bedroogen;
Ik héb Kozyn niet voor men oogen
Gezien, én ook niet uit geweest,
Maar hier mét Bélitje gezeeten,
En al de gantsche tyd versleeten
Mét naaijen, want ik was bevreesst
Voor't vriezen, én dat dan men goed niet wég zou raaken.

BELY.

Sinjeur, dat is de waarheid, Vaár.

FILIBERT.

Je liegt hét valschlyk, bei te gaár.
Kom hier, ik zélje dat verzaaken
Verleeren. Joris, héb jy niet
Mét my te nacht heur doen verspied?
Spreek op, heb jy 'er niet by 't danssen, zingen,
Zien vrolyk weezen, én by and're schoone dingen?

JORIS.

Wel ja, Sinjeur, na dat ik miên,

Héb

Héb ik Mejuffrouw daar benéffens jou gezien.

GEERTRUY.

Nadatje meent! jou Guit, zo styfje dan zyn loogen
Op gifling? jy beticht jou eerelyke vrouw

Mét hoerery, en 't schénden van heur trouw
Ook op die voet?

FILIBERT.

Wél zyn men oogen

Dan kouffen? 'k héb nóch goet gezicht,
En dat ik héb gezien. ontstryd men my niet licht.

SCHOUT.

Kon u geen valsche schyn bedriegen?

FILIBERT

Wél moet ik dan het geen ik zélf gezien héb liegen?
Hoe zél 't hier lukken? Joris, spreek!
Je ziet in wat perkét ik steek.

JORIS.

Wat zel ik zéggén?

FILIBERT.

Wél de waarheid.

GEERTRUY.

Onbehouwen!

Jy durft jou eigen Vrouw mistrouwen?

Wat komt me al over? och! wat raad?

Moord! Buuren! hélp! 'k word desperaat!

Men Man, myn eigen Man, wat gruwelyke zaaken!

Die zoektme tót een hoer te maaken!

Och! help, 'k word zo benaauwd; ei my!

BELY.

Ze stérft! och! vrienden, sta me by.

SCHOUT.

Foei, Filibért, gy hoorde u in uw hart te schaamen,

't Stryd zéker tégen hét betaamen,

Dat gy uw eigen Vrouw beticht

Mét hoerery. Gy hébt my boven dat bericht,

Dat ik haar niet in huis zou vinden,

En

En nu ik kom, zit zy hier bézig mét hét linden,
En heeft, na 't zéggén van haar zélf, én van de meid
Niet uit geweest.

FILIBERT.

Wat Droes! bèn ik dan zo misleid?

Och! Joris, ik begin te schroomen,

Och! och! wat zél my overkomen?

Zég hébbenwe ook al wél gezien?

JORIS

Ja wél, 'k mistrouw men eigen oogen

Zo wél als jy, we zyn mislichien

Door 't flik'ren van de kaars bedroogen.

FILIBERT.

Maar, Joris, évenwél, hoe kan dat moog'lyk zyn?

Ik kon 'er immers aan 'er sprekken.

JORIS.

't Is waar, zy was 't naar allen schyn,

Maar 't blykt we hebben mis gekeeken.

FILIBERT.

Dan is het Droom, of spookery.

BELY.

Ei! lieve Joris, sta me by,

Haal tóch wat eek, 'k begin te vreezen,

Dat dit haar laatste nacht zél weezen.

SCHOUT.

Voorwaar, 'k ben met de Vrouw begaan.

FILIBERT.

Och! och! ze stérft, wat gaat my aan?

Och Wyfje lief, wilt toch bedaaren,

Ik was te haastig uitgevaaren.

GEERTRUY.

Ei my! ik bèn zo bang.

SCHOUT.

Mejuffrouw, neem geduld,

Uw Man bekénd alreets zyn schuld.

D

GEER-

GEERTRUY.

Och! zulke harde, én felle slaagen
Zyn voor een eerlyk gemoed, niet wél te draagen.
Dit gaat te vér. o fmaad! o pyn!

SCHOUT.

Nu, wilt niet onverduldig zyn.
Kom, bid uw Vrouwtje datze uw mislag wil vergeeven;
Beloof haar ook, dat gy van al uw leeven,
Geen ontrouw zult op haar vermoên.

GEERTRUY.

Ik heb mét zyn belooven niet te doen.
Nu hy zulk kwaad van my durft spreken,
Zél ik myn beenen nooit by hém weér ondersteeken.

FILIBERT.

Genâ! myn Wyfje lief, genâ! ik bid bedaar;
Al wat ik flus gezégt heb is niet waar;
Vergeef'et me toch! ik zél na dézen
Altyd jou trouwste voorspraak weezen;
Ach! heb tóch deernis mét je Man; ik was misleid
Door spook, of droom, récht uit gezeid.

GEERTRUY.

Die Guit dorst dit ook staande houwen!

JORIS.

Men lieve Juffrouw, ei! genâ!
Ik houwe voor de kuifchste, én eerlykste aller vrou-
wen,

Vergeeftme, sprak ik je te na.

GEERTRUY.

Jy waard getuige, én zaagt my in die weidsche kleêren.

JORIS.

Ik droomden 't ook, dat wil ik zweeren.

GEERTRUY.

Foei! kan dat over jou gemoed,
Dat jy je vrouw op zulk een voet
Lichtvaardigheid zoekt op te dringen?
Foei! foei! 't zyn ongehoorde dingen.

FILI-

FILIBERT.

Myn lieve Vrouw, ik bid vergeefhét. och! wat raad?
Och! och! ik heb het al te kwaad,
Men Heer, wat zél ik doen ten lésten?
Ik bid spreek jy een woord ten bésten.

SCHOUT.

Mejuffrouw, 'k bid, ei! weest te vreên.
Gy hoord reeds hoe zy schuld bekénnen, mét hun tweên.

GEERTRUY.

Bekénje, dat je valschlyk hébt geloogen?

FILIBERT.

Ja, Wyfje lief, ik bèn bedroogen,
Ik heb 't gedroomt.

JORIS.

Ik ook, zo waar ik leef.

GEERTRUY.

Wel, nu gy schuld bekénd, vergeef
Ik 't alles, maar gy zult hier daad'lyk zweeren,
Dat gy my op die wys' nooit weér zult affronteeren,
Noch lasteren op kwaad vermoên.

FILIBERT.

Mét waare woorden, 'k zélje nimmer weér misdoen.

GEERTRUY.

Ik bèn voldaan; rys op.

FILIBERT.

Ik zélje voortaan houwen,
Voor de allereerlykste, én deugdelykste aller vrou-
wen.

Kom, Bély, tap terstond een glas mét rinsche wyn,
We moeten op het goet succés van peis, de béker
Eens storten, want men heer heeft zéker
Niet weinig tot de zaak gedaan.

SCHOUT.

Dat is onnoodig, 't word te laat, Heer, ik moet gaan.

FILIBERT.

Ik zélje niet onreed'lyks vérgen.

D 2

Kom

Kom, wat gezeeten. Joris, hier,
Ga wilt men mantel in de mantelkas eens bérgen.

VIERDE TOONEEL.

JORIS, DIRK *uyt de Kas, en de Voorgaande
van het Darde Tooneel.*

Moord! help! een dief! een dief!

JORIS.

FILIBERT.

Wél waar toe dit getier!

Wat schortje, Joris?

JORIS.

Och! men leeden staan én beeven
Van schrik; hier zit een dief verschoolen.

FILIBERT.

Joris, waar?

JORIS.

Hier in de Mantelkas.

SCHOUT.

Wel, Vent! wat maakje daar?
Komt uit de kas, voort, voort.

DIRK.

Ik heb geen kwaad bedreeven,
Men Heer, ook ben ik dief, nóch schélm.

FILIBERT.

Hoe komje hier in,
Jou Deugeniet? neen, neen, je hebt niet goeds
in 't zin.

DIRK.

Ik vry jou lui ~~er~~ meid, men Heer, én wyl jy heeden
Van huis gingt, had zy my gebéden,
(Terwyl jou Vrouwtje by een ander vast
De Nacht verslyten zou,) óf ik by haar te gaff
Wou komen; 'k sloeg 't niet af, én wil hét ook wél wee-
ten,

Dat

Dat ik hier lekker heb gezeeten,
En lustig toe gedronken; maar,
In 't midden van de vreugd vond ik de baan niet klaar.
Daar wierd geklópt, én wy, die mét gedagten
Zo haast geen onraad wagten,
Staan schielyk op, ik kruip in deze kas, om niet
Ontdékt te worden; zy doet ópen,
En vind daar, tegen al 'er hoopen,
Mejuffrouw, mét een Heer, die, om niet meêr verspied
Te worden, wyl ze voort, eer dat hy kost vertrékken,
Aanklopte, in déze bèn met linden hém verfstak.

GEERTRUY.

Wat zeid die leugenaar?

FILIBERT.

Waar bènje, Joris, strak
Haal uit de ben. Hier zél hem 't schelmstuk zélf ont-
dékken.

JORIS *Volkert uit de ben haalende.*

Ho! ho! Kozyn neef, heb ik jou daar?

FILIBERT.

Kom 'er uit,
Jou, eervergeete Fiel, jou, Guit!

GEERTRUY.

Wat zélme eind'lyk overkomen?

FILIBERT.

O Schélm! hoe zel ik my betoomen?

Wat létme dat ik my niet wreek,

En jou opstaande voet doorsteek?

SCHOUT.

Zacht, Heer.

VOLKERT.

Kozyn, ik bid....

FILIBERT.

Is dat Kozynen?

GEERTRUY.

Och! Man....

D 3

FILI-

FILIBERT.

o Hoer! o Zwyn der zwynen!
Ontken nu, dat je straks my hébt misleid,
Door jou geveinsde onnozelheid.

JORIS.

Ik wéd ze zél nou kleinder zingen!

SCHOUT.

Ik sta verstéld, myn Heer, wél dit zyn fraaije dingen!
En gy, Mejuffer, gy verstaat u op dit spél;
Gy doet uw dingen zeker wél.

FILIBERT.

Foei, dat ik my zo liet bedriegen!
Zy dorst, my 't geen ik zélf gezien had, heeten liegen;
Dit Schoontje dat wist nergens van.

GEERTRUY.

Myn lieve Man...

FILIBERT.

Myn lieve Man!

Myn vuile hoer, 'k begeér, na dezen,
Van jou zo niet genoemd te weezen.
Ik zél verzoeken, dat de Wét
Ons daad'lyk van malkander zét,
En dat jy in het Spinhuis, voor je leeven
Gebannen word, zo kan je, een goed éksémpel geeven.

GEERTRUY.

Och! Man, dénk om je eigen eer.

BELY, *met een Roemer Wyn.*

Hier is... maar, och! wat 's dit?

FILIBERT.

Kom hier jou, vuile Meer,

Jou Pry, die meê de hoere streeken
Verstaat, én flus jou eerelyke Vrouw
Hielp liegen, répje, en pakje nou
Ten huize uit zonder tégenspreken.

Tegen Dirk.

En jy, die 't kluwen hébt ontdekt,

Het

Het welkje tot verschooning strekt,
Ga waarje wilt, én trouw, is 't jou behaagen,
Dit Staal, maar maak dat zy 'er leeve daagen,
Niet weér komt onder myn gezigt.

BELY.

Ik ben geen Meer, geen Pry, nóch licht,
En sprak ik flus een woord ten bésten
Voor Juffrouw.....

FILIBERT.

Wél hoe zél 't ten lesten

Nog gaan? 'k zég pakje daad'lyk voort,
En spreekme niet een énkél woord,
Of 'k laat je meê na 't Spinhuis leijen.

GEERTRUY.

Och! man, héb deernis mét men schreijen;
Dénk om myn eerelyk geslagt.

FILIBERT.

Foei! dat ik daar toe wierd gebragt,
En om vergiff'nis bad, die sinaad is niet te dulden.

VOLKERT.

Ik bid, ei! hoor een woord, Kozyn, 'k zél al je schul-
den
Kwytschélden, zo je uw Vrouw niet schénd, nóch my
niet meld.

FILIBERT.

Wat, schenkje me al 't verschoote géld?

VOLKERT.

Ja, zo gy alles wilt vergeeten, én vergeeven.

FILIBERT.

Ja maar ik wil met heur niet leeven.

VOLKERT.

Nu, nu, dat stél ik aan de tyd.

FILIBERT.

Je schéldme, als 't is gezegt, vier duizend gulden kwyt?

VOLKERT.

Ja; daar is 't handschrift.

FILI-

56 DE ONTDEKTE SCHYNDEUGD.

FILIBERT *het stukken scheurende.*

Wél, 't zyn toch gedaane zaaken,
Die nimmer weér zyn goed te maaken.
Je meugt voortaan dan zaamen gaan:
Kom, kom, hier nou niet lang te staan.
Ik zél me troosten dat ér meér zo zyn bedroogen,
Maar kom me nooit meér onder de oogen.
Myn heer, 'k vérzoek ook dat je 't hoerhuis ruïneerd,
Daar zy zo sluipend heeft verkeerd.

• SCHOUT.

Voor alles zal ik dat bezorgen.

GEERTRUY.

Laat ik hier blyven tót de morgen.

FILIBERT.

Geen oogenblik, ik wil dat gy terstond vertrékt,
Nu dat uw Schyndeugd is ontdekt.

U Y T.

宇田川蔵書

